

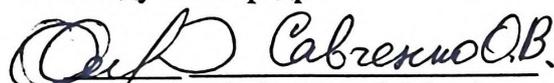

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут інженерії, виробництва та
будівництва
Кафедра архітектури та дизайну

РОБОЧА ПРОГРАМА
ОК 24 Планування міст і транспорт

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис) (прізвище та ініціали)

«01» 09 2025 р.

Розробник (-и): Ганєєва Тетяна Володимирівна, ст.викладач
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри
архітектури та дизайну
(назва кафедри)

Протокол від «01» вересня 2025 р. № 12

Узгоджено з гарантом освітньої програми: Корчагенко М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	3 рік, 5 семестр
Викладач (-і)	Ганєєва Тетяна Володимирівна, ст.викладач
Профайл викладача (-ів)	
Контакти викладача	Ганєєва Тетяна Володимирівна + 380689082345, gatavl@stu.cn.ua

2. Анотація курсу.

Курс забезпечує отримання здобувачами фундаментальних знань та практичних навичок у сфері комплексного містобудування, охоплюючи принципи територіальної організації, функціонального зонування та інженерно-транспортного забезпечення міських територій.

3. Мета та цілі курсу.

Метою курсу є формування у слухачів системне розуміння процесів та нормативних вимог до територіального планування міст, а також навчити розробляти рішення щодо раціонального використання міських земель та ефективного інженерного й транспортного забезпечення.

Основними завданнями курсу є:

- освоєння методики аналізу та прогнозування розвитку міст, включаючи демографічний та функціональний розрахунки;
- навчання застосування принципів раціональної планувальної організації міських територій (сельбищних та виробничих зон) з урахуванням екологічних та соціальних вимог;
- введення поняття проектування основних інженерних систем та формування ефективної транспортно-дорожньої мережі.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі отримають знання щодо:

- теоретичних основ розселення: Класифікація, типологія міст та методики обґрунтування їхньої чисельності.
- принципів функціонального зонування: Вимоги до планувальної організації та балансу територій (сельбищної, виробничої, ландшафтно-рекреаційної).
- нормативної бази: Чинні державні будівельні норми (ДБН), стандарти та правила, що регулюють забудову та інженерне забезпечення міст.
- інженерної інфраструктури: Принципи трасування, розрахунку потужності та розміщення основних міських інженерних мереж (водопровід, каналізація, енергопостачання, зв'язок).
- транспортної системи: Класифікація міського транспорту, ієрархія вулично-дорожньої мережі та вимоги до її пропускну здатності.
- проектного циклу: Зміст, послідовність та вимоги до оформлення містобудівної документації на всіх стадіях планувального проектування.

4. Результати навчання.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі отримають компетентності:

- СК 8 Усвідомлення принципів проектування сельбищних територій.

Очікувані програмні результати навчання:

- РН 11 Оцінювати відповідність проектів принципам проектування міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства.

Пререквізити.

Здобувач повинен мати базові знання з нарисної геометрії та інженерної графіки, інженерної геодезії, основ будівельної фізики та матеріалознавства, основ архітектурного проектування, володіти AutoCAD або аналогічним ПЗ для 2D-креслення тощо.

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Лабораторні заняття	20
Самостійна робота	80
Індивідуальне завдання – РГР	
Всього кредитів –	4

Лекційні та лабораторні заняття проводяться відповідно до розкладу з використанням платформи Microsoft Teams, завдання для лабораторних робіт та самостійної роботи розміщуються у системи дистанційного навчання Moodle.

7. Тематика курсу.

1. Розселення, типологія та класифікація міст, розрахунок чисельності населення міста

Загальні відомості. Розселення і його форми. Класифікація поселень. Визначення чисельності населення міста

2. Планувальна організація міста

Функціональне зонування території міста. Планувальна структура міста. Форми планів міст

3. Сельбищна територія міста

Загальні відомості. Східчаста система культурно-побутового обслуговування населення міста. Основні структурні елементи сельбищної території. Планувальна структура житлового кварталу (мікрорайону). Планувальні прийоми забудови кварталів і мікрорайонів. Система проїздів мікрорайону (кварталу).

4. Виробнича територія міста

Значення промислових підприємств у плануванні міста. Промислова зона. Загальні положення. Санітарна класифікація промислових підприємств, санітарно-захисні зони. Планувальна структура промислової зони. Містобудівні категорії промислових районів. Принципи планування і забудови заводської території. Комунально-складська зона

5. Міські інженерні мережі

Класифікація міських інженерних мереж. Класифікація інженерних споруд, які пов'язані з інженерними мережами. Відстані від найближчих підземних мереж до будинків, споруд, бортового каменя вулиці, відстані між сусідніми інженерними підземними мережами. Відстані від інженерних мереж до дерев і чагарників

6. Стадії планувального проектування

Стадії планувального проектування. Ескізний проект. Проект. Робочий проект. Робоча документація. ТЕО. Порядок розробки проектної документації. Порядок визначення вартості проектування і будівництва. Погодження, експертиза та затвердження проектної документації

7. Міський транспорт

Місто і транспорт. Основні транспортні характеристики. Класифікація міського транспорту. Сфери застосування різних видів масового міського транспорту. Мережі ліній громадського транспорту.

8. Вулично-дорожня мережа міста.

Визначення вулично-дорожньої мережі міста. Поперечні профілі вулиць та їх елементи

№	Тематика лабораторних занять	Кількість годин
1	Демографічний та територіальний розрахунок	4
2	Функціональне зонування та планувальна організація	6
3	Проектування вулично-дорожньої мережі	7
4	Порядок оформлення проекту	3
	<i>Всього</i>	20

№	Самостійна робота	Кількість годин
1	Нормативна база та аналіз розселення	15
2	Деталізація функціонального зонування та розрахунки	20
3	Транспорт та інженерна інфраструктура	25
4	Фіналізація та оформлення проекту	20
	<i>Всього</i>	80

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою та включає: поточну успішність (лабораторні заняття, активність), РГР, самостійну роботу та підсумковий контроль (диф.залік)
Вимоги до розрахунково-графічної роботи	РГР є комплексним навчальним проектом, який демонструє здатність ЗВО застосовувати нормативні знання та методики розрахунку для розробки ключових розділів містобудівної документації. РГР складається з пояснювальної записки та графічної частини (креслень). Вимоги до оформлення та захисту роботи: Текстова частина РГР повинна включати: вступ та вихідні дані; розрахункова частина (демографічний розрахунок, баланс територій, транспортний розрахунок); планувальні рішення. Пояснювальна записка оформлюється у форматі А4, креслення – на аркушах формату А3 або А2 (можливе використання комп'ютерної графіки). РГР виконується поетапно, з періодичним звітуванням перед викладачем. Завершений проєкт має бути зданий до встановленого терміну. Захист роботи відбувається представленням проєкту (презентація на 5-7 хвилин) та відповідями на питання викладача щодо прийнятих рішень. Захист оцінюється на основі якості виконаної роботи, її обґрунтованості та вміння студента аргументувати свої рішення.
Практичні (лабораторні) заняття	Оцінюється: активність на заняттях; виконання завдань; вміння аргументувати власну позицію; дотримання термінів виконання. Кожне з 5 лабораторних занять оцінюється в 6 балів (разом 30 балів).
Умови допуску до підсумкового контролю	До заліку допускаються здобувачі, які: <ul style="list-style-type: none"> – відвідали не менше 70% лабораторних занять; – виконали РГР; – набрали не менше 40 балів за поточну успішність.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1.		
1	Активність на лекційних заняттях	2
2	Лабораторні заняття	8
3	Самостійна робота (тестові завдання, виконання РГР)	15
Змістовий модуль 2.		
1	Активність на лекційних заняттях	2
2	Лабораторні заняття	8
3	Самостійна робота (тестові завдання, виконання РГР)	15
Усього поточний і проміжний модульний контроль		50
РГР		30

Семестровий контроль (диференційований залік)	20
Разом	100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

9. Обладнання та програмне забезпечення

При вивченні дисципліни та виконанні РГР доцільно використовувати наступне програмне забезпечення:

Програми для автоматизованого проєктування (САПР): AutoCAD Civil 3D, BricsCAD, ArchiCAD або Revit;

Геоінформаційні системи (ГІС): ArcGIS або QGIS;

Програми для візуалізації та ландшафтного дизайну: Lumion, 3ds Max, SketchUp;

Програми для розрахунків: Microsoft Excel, MathCad.

10. Політики курсу.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані лабораторні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (25), він не допускається до складання іспиту під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»](#). Повторне складання іспиту з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання іспиту всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний іспит складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»](#). Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення лабораторних/практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі лабораторної роботи оцінюється в 0,5 балу за кожну практичну роботу. Своєчасність здачі РГР оцінюється в 1 бал. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та лабораторних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольної роботи (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

11. Рекомендована література.

1. Кодекс академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка». — Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
2. Проектування міських територій : підручник : [у 2 ч.] / [за ред. І. Е. Линник, О. В. Завального] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – Ч. II. – 544 с.
3. Методичні вказівки до виконання курсового проєкту, практичних завдань і самостійної роботи з дисципліни «Інженерна підготовка міських територій» (для студентів 4 курсу денної, 5 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.060101 «Будівництво») / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: І. Е. Линник. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 23 с.
4. Містобудівне проектування: нове поселення : навч. посіб. / Г. П. Петришин, Н. С. Соснова, Ю. В. Ідак та ін. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. – 151 с.

5. Линник І. Е. Конспект лекцій з дисципліни «Інженерна підготовка міських територій» (для студентів 4 курсу денної, заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.060101 «Будівництво» та слухачів другої вищої освіти, спеціальності «Міське будівництво та господарство (МБГ)», спеціалізації «Технічне обслуговування, ремонт та реконструкція будівель (ТОР та РБ)») / І. Е. Линник; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 30 с.
6. Journal of Urban Planning and Development (ASCE) <https://ascelibrary.org/journal/JUPDDM>
7. Landscape Architecture Magazine (ASLA) <https://landscapearchitecturemagazine.org/>
8. The civil engineering handbook / edited by W.F. Chen and J.Y. Richard Liew TA151 .C57 2002.